

Priopćenje za medije

REZULTATI MEĐUNARODNE PROVJERE ZNANJA I VJEŠTINA VOZAČA U PRUŽANJU PRVE POMOĆI

Provjeru znanja i vještina vozača u Hrvatskoj su proveli Hrvatski autoklub i Hrvatski Crveni križ. U sklopu EuroTest programa ukupno je u provjeri sudjelovalo 14 zemalja. Dvije trećine europskih vozača osjeća dovoljno samopouzdanja za pružanje prve pomoći, ali više od 40 posto ih ne zna broj hitne pomoći 112, a samo 18 posto zna što točno učiniti kad prvi stignu na mjesto prometne nesreće.

Zagreb, 19. ožujak – Hrvatski autoklub i Hrvatski Crveni križ predstavili su danas rezultate provjere znanja i vještina vozača u pružanju prve pomoći, provedenog u 14 zemalja u sklopu međunarodnog programa EuroTest. Provjera znanja i vještina provedena je između svibnja i kolovoza 2012. na 2786 europskih vozača i vozačica, a u našoj zemlji proveli su je stručnjaci Hrvatskog autokluba u suradnji s partnerima iz Hrvatskog Crvenog križa.

„Prva pomoć unesrećenima na mjestu nesreće može biti spasonosna ukoliko se pruži dovoljno stručno i pravovremeno, ali mnogi vozači često nemaju dovoljno znanja i vještina o pružanju prve pomoći“ rekao je Predsjednik Hrvatskog autokluba g. Slavko Tušek. HAK od 2004. sudjeluje u međunarodnim programima, i u proteklom razdoblju proveo je niz testiranja i provjera kojima utvrđuje razinu kvalitete i sigurnosti hrvatske cestovne i turističke infrastrukture i usluga. Time, kazao je g. Tušek, HAK štiti interese svojih članova ali i svih domaćih i inozemnih vozača. *„Zadovoljni smo suradnjom s Hrvatskim Crvenim križem u ovom projektu jer naše organizacije postoje kako bi nesebično pružale pomoć, dok rezultati provjere pokazuju kako postoji potreba za naše zajedničko preventivno-edukativno djelovanje“*, zaključio je g. Tušek.

Hrvatski Crveni križ 2013. obilježava 135. godišnjicu rekao je Predsjednik Hrvatskog Crvenog križa prim. Josip Jelić, dr.med., kazavši kako je iskustvo ove organizacije kako svatko može ublažiti posljedice nesreće ili spasiti živote. *„Rezultat provjere ne iznenađuje, jer pokazuje kako su svugdje u Europi, pa i u Hrvatskoj, potrebni redoviti tečajevi osvježavanja znanja, ali ni to nažalost, nije jamstvo efikasnog pružanja prve pomoći u praksi“*, rekao je prim. Jelić i zaključio: *Možemo biti zadovoljni što naši vozači daju najmanje pogrešnih odgovora u usporedbi s vozačima iz drugih zemalja, što pripisujemo kvalitetnom sustavu njihovog osposobljavanja“*.

Provjera znanja i vještina provedena je u Austriji, Češkoj, Danskoj, Hrvatskoj, Njemačkoj, Sloveniji, Srbiji i Švicarskoj kao državama s obvezom polaganja prve pomoći tijekom postupka osposobljavanja za vozača, te u Belgiji, Finskoj, Francuskoj, Italiji, Portugalu i Španjolskoj kao državama bez takve obveze. Sudionici su odgovarali na deset pitanja, od kojih su dva bila praktične vježbe. Provjera je provedena u svakoj zemlji na tri lokacije, a provodili su je predstavnici nacionalnog autokluba i Crvenog križa.

Više od 50 posto smrtnih slučajeva u europskom cestovnom prometu dogodi se u prvih nekoliko minuta nakon nesreće. Taj broj bi mogao biti drastično smanjen kad bi svi znali pružiti adekvatnu prvu pomoć tijekom presudnih prvih minuta. Zanimalo nas je kakvo je poznavanje postupaka i vještina prve pomoći europskih vozača automobila i je li to dovoljno za brzu i kompetentnu intervenciju.

G. Igor Novačić iz HAK-a ukazao je na osnovni zaključak provjere kako gotovo dvije trećine svih europskih vozača automobila osjeća dovoljno samopouzdanja za pružanje prve pomoći, ali samo oko 18 posto točno zna što učiniti kad prvi stignu na mjesto prometne nesreće. Drugim riječima, vozači imaju sklonost uglavnom precjenjivati svoje vještine pružanja prve pomoći. *„U Hrvatskoj, 55 posto sudionika je bilo samopouzdan, a 27 posto ih je poznavalo postupak, što je drugi najbolji rezultat nakon Njemačke“*, rekao je g. Novačić.

Na važnost uspostave lanca hitne pomoći ukazala je dr. Žarka Rogić iz Hrvatskog Crvenog križa, koja je rekla kako lanac pružanja prve pomoći započinje osobom koja stigne prva na mjesto prometne nesreće, koja mora biti u stanju provesti postupak pružanja prve pomoći.

Samo nešto više od trećine anketiranih vozača znalo je da prvo trebaju osigurati vlastitu sigurnost, a manje od 50 posto sudionika je odgovorilo da moraju osigurati mjesto prometne nesreće. Približno isti broj ispitanika bi utvrdio stanje ozlijeđenog (i) ili odmah pružio prvu pomoć.

Nešto više od dvije trećine anketiranih vozača odmah bi zvali hitne službe. To nije dovoljno dobro jer je malo više od 50 posto znalo ispravan europski broj hitne pomoći, 112. Oko 40 posto sudionika bi zvalo nacionalni broj hitne službe, a oko 11 posto uopće nisu znali broj hitne pomoći. U Hrvatskoj, broj 112 poznaje 62,5 posto.

Šokantan je rezultat što gotovo 72 posto anketiranih vozača nije znalo ispravno provjeriti stanje unesrećenih. Gotovo 75 posto je odgovorilo da bi razgovarali s unesrećenim kako bi provjerili svjesnost i nivo reakcije ozlijeđenih osoba. Samo oko 50 posto sudionika bi provjerilo disanje, a samo 45 posto bi provjerilo ima li unesrećeni ozbiljne ozljede ili krvarenje. U Hrvatskoj, ukupno poznavanje je bilo najbolje nakon portugalskih sudionika, ali 55 posto sudionika ne poznaje postupak.

Postupak koji spašava život

Čak 71 posto sudionika nije znalo što treba poduzeti kad je žrtva bez svijesti i ne diše ili ne diše pravilno (u Hrvatskoj ne zna 59 posto), dok je 75 posto vozača spomenulo postupak oživljavanja – kardiopulmonalnu reanimaciju. Samo trećina vozača je znala da unesrećenog prije postupka moramo polegnuti na leđa, ali više od 80 posto sudionika u praktičnom dijelu provjere nije bilo u stanju izvesti pravilno oživljavanje masažom srca i umjetnim disanjem.

Prilikom snažnog krvarenja također je bitno polegnuti osobu na leđa, što je znalo samo 30 posto sudionika, dok bi ih oko 80 posto upotrijebilo kompresivni zavoj. Ipak, u konačnici, tri četvrtine ne zna pravilan postupak zaustavljanja krvarenja, a hrvatski sudionici su bili ispod europskog prosjeka.

U praktičnoj demonstraciji postaviti unesrećenu osobu na tlo i okrenuti je na bok ispravno je pokazalo oko 70 posto, ali se samo oko 42 posto sjetilo provjeriti i osigurati prohodnost dišnog puta, te je samo 36,5 posto sudionika ispravno izvelo obje mjere zajedno. Hrvatski su sudionici najbolje poznavali postupak postavljanja unesrećenih u bočni položaj – njih 62,9 posto.

Međutim, u praktičnoj demonstraciji poznavanja postupka oživljavanja masažom srca i umjetnim disanjem, hrvatski su sudionici bili među najgorima, jer ih je samo 7,6 posto poznavalo cjelokupni postupak, zaostavši za europskim prosjekom od 19,7 posto.

Potrebni su redoviti tečajevi osvježavanja znanja

U Hrvatskom autoklubu kažu kako rezultati istraživanja ne iznenađuju previše, jer gotovo jedna trećina europskih sudionika nikad nije pohađala tečaj prve pomoći, a oko 22 posto ga je pohađalo prije više od deset godina. Obvezno pohađanje tečaja nipošto nije jamstvo za efikasno pružanje prve pomoći u praksi, posebice ako su vozači tečaj pohađali prije više godina, pa i desetljeća. Provjera je pokazala da vozači koji prođu tečaj imaju određene temeljne vještine. Međutim, mnogi od njih nisu sigurni kako provesti takve složene mjere za spašavanje života kao što je postupak oživljavanja.

Ni najbolje osposobljeni i najbrži spasioци ne mogu spasiti život unesrećenih, ako se primjerice, teško krvarenje ne zaustavi odmah. Pritom, pravilna primjena kompresivnog zavoja nije komplicirana ako se vozači sjećaju kako to učiniti. Zato, svatko tko može uštedjeti dragocjeno vrijeme do dolaska spasilaca, može pomoći ublažiti posljedice nezgode ili čak i spasiti nečiji život, naglašeno je u HAK-u prilikom praktične demonstracije reanimacijskog postupka. „*Stoga preporučujemo redovite tečajeve osvježavanja znanja, odnosno dodatnu obuku ili trening vještina prve pomoći*“, kazala je dr. Rogić.

Hrvatski autoklub jedan je od 18 nacionalnih autoklubova udruženih u EuroTest, a od 2004. u Hrvatskoj je proveo 27 istraživačkih projekata, sustavno provjeravajući kvalitetu i sigurnost cestovne i turističke infrastrukture.